

УДК 341.123.45

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.10156302>
Ю.В. БУХАРЄВА,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ,

 м. Харків, Україна; e-mail: Bukhareva13@i.ua;

 ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-0946-2091>

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ ПОРУШЕННЯМ МИТНИХ ПРАВИЛ

YU.V. BUKHAREVA,

Postgraduate Student, Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv,

 Ukraine; e-mail: Bukhareva13@i.ua;

 ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-0946-2091>

FOREIGN EXPERIENCE IN COMBATING VIOLATIONS OF CUSTOMS RULES

АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS), КЛЮЧОВІ СЛОВА (KEY WORDS)

Постановка проблеми. У зв'язку зі зростанням міжнародної торгівлі та посиленням геополітичних викликів, питання ефективного контролю за переміщенням товарів через митний кордон набуває особливої актуальності. Порушення митних правил можуть мати важливі економічні та безпекові наслідки для країни. У цьому контексті вивчення зарубіжного досвіду протидії порушенням митних правил стає важливим завданням. Проблема полягає в ідентифікації та аналізі ефективних заходів, які вже успішно впроваджуються в інших країнах, з метою їх подальшої адаптації для підвищення ефективності митного контролю та забезпечення високого рівня дотримання митних правил в Україні.

Метою статті є висвітлення основних аспектів митного контролю та обміну досвідом міжнародної співпраці та представлення успішних прикладів застосування інноваційних підходів і технологій для протидії порушенням митних правил. Використані **методи**: системний – для розгляду системи митного контролю в контексті всіх його складових, включаючи правові, організаційні та інші аспекти; логічний та аналітичний – для використання логіки й аналізу для розкриття причин і наслідків порушень митних правил й розробки пропозицій щодо подальшого вдосконалення системи. **Результати.** Встановлено, що: впровадження сучасних технологій та електронних систем сприяє покращенню ефективності митного контролю та зменшенню ризику порушень; митні аудити та перевірки є ефективним інструментом для підтвердження та забезпечення дотримання митних правил суб'єктами міжнародної торгівлі; важливою є ефективна міжнародна співпраця та обмін інформацією для успішної боротьби з порушеннями митних правил. **Висновки.** Боротьба з порушеннями митних правил і встановлення ефективних санкцій та відповідальності є ключовим елементом. Такі заходи сприятимуть дотриманню митних норм та стимулюванню відповідальної поведінки суб'єктів господарювання. Взаємне визнання стандартів, уніфікація процедур та вдосконалення механізмів контролю за якістю та безпекою товарів може допомогти Україні полегшити обіг товарів та захистити інтереси споживачів. Конкретними напрямками вдосконалення митної системи в Україні є удосконалення законодавства, розвиток електронних систем та підвищення ефективності аудитів. Встановлено, що на тлі змін у торговельних відносинах та геополітичних умовах оновлення митного законодавства України відповідно до сучасних тенденцій правового регулювання, наявних у розвинутих демократичних країнах, може сприяти значно покращити митні процедури, забезпечити ефективність та прозорість митного контролю, сприяючи тим самим розвитку міжнародної торгівлі та зміцненню позицій України на світовому ринку.

Ключові слова: зарубіжний досвід; митні правила; протидія; Державна митна служба України

***

Problem statement. With the growth of international trade and the intensification of geopolitical challenges, the issue of effective control over the movement of goods across the customs border becomes particularly relevant. Violations of customs rules can have significant economic and security consequences for the country. In this context, the study of foreign experience in countering customs violations becomes an important task. The problem lies in identifying and analyzing effective measures already successfully implemented in other countries for their further adaptation to enhance the efficiency of customs control and ensure a high level of compliance with customs rules in Ukraine. The **purpose** of the article is to highlight the key aspects of customs control and the exchange of international cooperation experience, presenting successful examples of innovative approaches and technologies to counter customs violations. **Methods** used: systemic – for examining the customs control system in the context of all its components, including legal, organizational, and other

aspects; logical and analytical – for using logic and analysis to reveal the causes and consequences of customs violations and developing proposals for further system improvement. **Results.** It has been established that the implementation of modern technologies and electronic systems contributes to the improvement of customs control efficiency and the reduction of violation risks. Customs audits and inspections prove to be effective tools for confirming and ensuring compliance with customs rules by international trade entities. Effective international cooperation and information exchange are crucial for successfully combating customs violations. **Conclusions.** The fight against customs violations and the establishment of effective sanctions and accountability are key elements. Such measures will promote compliance with customs norms and stimulate responsible behavior among business entities. Mutual recognition of standards, procedural unification, and the improvement of mechanisms for quality and safety control of goods can help Ukraine facilitate the circulation of goods and protect consumer interests. Specific directions for improving Ukraine's customs system include legislative enhancements, the development of electronic systems, and the increased efficiency of audits. It is noted that against the backdrop of changes in trade relations and geopolitical conditions, the updating of Ukraine's customs legislation in line with contemporary trends in legal regulation, as observed in developed democratic countries, can significantly enhance customs procedures, ensuring efficiency and transparency in customs control. This, in turn, contributes to the development of international trade and strengthens Ukraine's position in the global market.

Keywords: *foreign experience; customs rules; countermeasures; State Customs Service of Ukraine*

Постановка проблеми

В сучасному світі митні правила та процедури стають важливим аспектом економічних відносин між країнами. Забезпечення ефективного контролю за митними процедурами та протидія порушенням митних правил визначає ефективність міжнародного торговельного середовища та забезпечує справедливі та конкурентоспроможні умови для всіх учасників.

При цьому, уникнення порушень митних правил стає надзвичайно важливою метою для економічного розвитку країни. Тому, у контексті досвіду протидії порушенням митних правил, важливо розглянути не лише механізми виявлення та карантинування неправомірних дій, але й способи підвищення свідомості учасників торгівлі щодо дотримання митних норм.

Аналізуючи зарубіжний досвід, можна виокремити ефективні практики та інноваційні підходи до управління митним контролем. Особливу увагу слід приділити використанню сучасних технологій, таких як електронні системи моніторингу, обробки даних та аналізу для забезпечення точності та швидкості митних операцій.

Проблемні аспекти осмислення зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання діяльності митних органів набули висвітлення в працях ряду науковців, серед яких, наприклад, В.Т. Комзюк визначив принципи та правову природу діяльності митних органів, запропонував критерії їх класифікації [1], Д.І. Барилко – характерні риси, мету діяльності та функції митних інституцій [2], І.А. Гуцул – принципи реалізації митної політики в економічно розвинених країнах та країнах, що розвиваються [3].

У зв'язку з цим нагальним вбачається подальший розвиток співпраці між країнами та митними

службами з обміну досвідом й впровадження єдиної стратегії протидії порушенням митних правил, а також систематичне оновлення та перегляд митних законів і правил для відповідності сучасним викликам й технологічним тенденціям, особливо для його використання в Україні.

Тому *метою* статті є висвітлення основних аспектів митного контролю та обміну досвідом міжнародної співпраці та представлення успішних прикладів застосування інноваційних підходів і технологій для протидії порушенням митних правил. Її *новизна* полягає у виявленні можливостей для удосконалення системи протидії порушенням митних правил та її впровадження у вітчизняне законодавство та адміністративні процедури. *Завданнями* статті є встановлення напрямків втілення у вітчизняному законодавстві та адміністративних процедурах зарубіжного досвіду; аналіз окремих організаційно-управлінських рішень і нормативно-правових актів у діяльності митних органів зарубіжних країн.

Важливість інтернаціонального досвіду у сфері митного контролю для України

Зарубіжний досвід протидії порушенням митних правил є цінним ресурсом для України на її шляху створення сучасної та ефективної системи митного контролю. Впровадження та адаптація кращих практик інших країн може значно покращити якість митних послуг, знизити ризики порушень та сприяти зростанню міжнародної торгівлі України. Це важливий крок для підвищення конкурентоспроможності країни на світовому ринку та забезпечення стабільного економічного розвитку. Впровадження систем електронного декларування та обміну інформацією між митницями та бізнес-партнерами може розглядатися як перспективний крок. Це не лише при-

скорить процеси митного контролю, але й зменшить можливість людських помилок та корупційних втручань.

Взаємодія між митницею та бізнес-спільнотою є необхідною для успішної боротьби з порушеннями митних правил. Зарубіжні країни розвивають механізми партнерства, такі як "Авторизований економічний оператор" підприємств. Україна може вивчити цей досвід та створити подібні програми для стимулювання дотримання митних правил та зменшення ризику порушень [4, с.49]. Сприяння взаємодії між представниками бізнесу та митницею шляхом створення електронних робочих груп і консультаційних платформ може стати ефективним інструментом для вдосконалення процесу митного оформлення.

Ефективна боротьба з порушеннями митних правил вимагає не лише технологічних інновацій, але й відповідних освітніх заходів. Зарубіжні країни акцентують увагу на необхідності навчання митників, бізнесменів та громадськості щодо митних процедур та правил. Україна може впровадити систему навчання та підвищення кваліфікації для всіх учасників митного процесу, що сприятиме покращенню загальної митної свідомості. Організація семінарів, тренінгів та конференцій із залученням експертів та представників міжнародних організацій може стати ефективним інструментом обміну досвідом та вивчення найкращих практик. Крім того, розробка онлайн-ресурсів для самостійного навчання та доступ до актуальної інформації сприятиме поширенню знань про митні процедури серед зацікавлених сторін.

Зарубіжні країни роблять суттєвий акцент на внутрішньому контролі та протидії корупції в митницях. Впровадження ефективних систем контролю, аудиту та внутрішньої перевірки може сприяти зменшенню порушень митних правил та підвищити довіру до митниці серед бізнес-спільноти та громадськості.

Створення незалежного органу аудиту та контролю, який має право проводити регулярні перевірки в митниці, може забезпечити об'єктивність та ефективність контрольних процедур. Важливим елементом також є розвиток механізмів звітності та висвітлення інформації про діяльність митниці для громадськості. І. Яромій стверджує, що Україна має можливість активної участі в міжнародних ініціативах та організаціях, спрямованих на протидію порушенням митних правил. Встановлення тісного співробітництва з іншими країнами, особливо тими, які вже здобу-

ли успіх у боротьбі з митними порушеннями, може допомогти обмінюватися досвідом та розробляти спільні стратегії [5, с.146].

Приєднання до міжнародних конвенцій та участь у спільних проектах з розвитку митних технологій та стандартів дозволить Україні інтегруватися в світовий економічний простір і дотримуватися міжнародних стандартів у сфері митної діяльності. Сучасні митні системи успішно використовують аналітику та моніторинг для виявлення та попередження порушень. Україна може вдосконалити системи обробки та аналізу даних для автоматичного виявлення потенційних порушень митних правил. Використання штучного інтелекту та машинного навчання для прогнозування ризиків та виявлення нестандартних ситуацій може стати ефективним інструментом для підвищення точності та швидкості митного контролю [5, с.146].

Забезпечення гнучких і доступних митних послуг для бізнесу є ключовим елементом протидії порушенням митних правил. Україна може вивчити підходи країн, де існують спрощені процедури та електронні сервіси для малих і середніх підприємств. Створення спеціальних програм для малих підприємств, упровадження електронних сервісів для подання декларацій та отримання дозволів може значно полегшити взаємодію підприємств із митницею та зменшити можливість порушень. Важливою складовою ефективності є використання автоматизованих систем митного контролю, які сприяють виявленню та реагуванню на порушення. Україна також вдосконалює свої митні системи, і використання сучасних технологій може значно полегшити митні процеси.

Співпраця між митними службами є ключовим елементом. Активна комунікація та взаємодія можуть сприяти уникненню непорозумінь і швидкому вирішенню питань. Крім того, використання юридичного забезпечення є важливим етапом для розуміння митних правил і захисту інтересів підприємства. Оптимізація логістики та митних процесів є також критичною, оскільки вона допомагає уникнути зайвих затримок і митних проблем, забезпечуючи безперебійний обіг товарів через кордон.

Г. Бобринжна зауважує, що конкретний досвід варто адаптувати до організаційно-управлінських умов і законів України та наполягає, що подальше вдосконалення митної системи та впровадження передового досвіду допоможе забезпечити ефективний контроль та протидію порушенням митних правил в Україні [6, с.139].

Важливо також наголосити на значенні регулярного моніторингу змін у митних правилах і законодавстві. Швидкі зміни у вимогах можуть виникнути через економічні чи політичні фактори, тому активне відстеження нововведень дозволяє підприємствам оперативно адаптувати свої стратегії та уникати можливих порушень.

Вважаємо, що при розгляді досвіду США важливо враховувати інноваційні підходи до митної справи, такі як використання технологій блокчейн для створення децентралізованих систем відстеження та підтвердження митних операцій. Такі технології можуть сприяти підвищенню прозорості та зменшенню можливостей для митних порушень.

Використання досвіду протидії порушенням митних правил у США може служити цінним джерелом вдосконалення митних процесів в Україні. Ключовими елементами є систематичний аналіз та оновлення знань, використання інноваційних технологій, активна співпраця з митними службами та підтримка юридичних експертів. Гнучкі стратегії допоможуть забезпечити ефективний контроль за митними операціями та зменшити ризики порушень українського митного законодавства.

Ключові аспекти досвіду Польщі та Німеччини в протидії порушенням митних правил

Досвід Польщі та Німеччини щодо протидії порушенням митних правил характеризується комплексністю та ефективністю. Обидві країни активно використовують сучасні технології для автоматизації контролю за переміщенням товарів, що дозволяє ефективно виявляти та усувати порушення митних правил.

Особлива увага приділяється розвитку та впровадженню автоматизованих систем обробки інформації, що спрощує та прискорює митні процедури. Також важливим елементом, на думку М. Пастернак-Малицька (Pasternak-Malicka, 2022), є постійне навчання митників та інших працівників, які відповідають за митний контроль, для забезпечення високого рівня їх професійної підготовки [7, с.29].

Крім того, польська та німецька митниці активно взаємодіють з митницями інших країн у ході обміну інформацією про митні вантажі та реалізуючи спільні заходи для боротьби з міжнародними порушеннями. У Польщі є низка ключових законодавчих актів, що регулюють митну діяльність. Так, Закон про мито та тарифи визначає основні принципи та правила, пов'язані з митними тарифами та ставками мита при ввезенні та вивезенні товарів. Закон визначає

також порядок оформлення митних декларацій та проведення митних інспекцій.

Закон про митний контроль регулює питання, пов'язані з проведенням митного контролю товарів, які перетинають кордон Польщі. Він встановлює правила документального та фізичного огляду вантажів, процедури затримання та конфіскації товарів у випадку порушення митних правил [8]. Також Закон про митну службу визначає правовий статус і повноваження митників, а також встановлює процедури відбору та навчання працівників митної служби, їх відповідальність за дотримання митних норм та процедур [9].

У Німеччині митну діяльність регулює Митний кодекс, який визначає загальні принципи митної політики та встановлює основні вимоги до ввезення та вивезення товарів. Він також регламентує процедури митного контролю, визначає права та обов'язки учасників митного процесу [10]. Закон про мито та митні платежі конкретизує вимоги щодо сплати мита та інших митних платежів. Він визначає ставки мита, процедури розрахунку податків та вивезення товарів з митної території Німеччини. Закон про митні органи регламентує діяльність митних органів та визначає їхні повноваження. Він також встановлює процедури митного контролю та співпраці з іншими органами в рамках боротьби з порушеннями митних правил [11].

Ці законодавчі акти визначають основні принципи та правила митної діяльності в обох країнах, забезпечуючи чітку структуру та регулювання ввезення та вивезення товарів через кордони Польщі та Німеччини.

Протидія митним правопорушенням у Великій Британії

Відповідно до позиції С. Мостового, протидія митним правопорушенням у Великій Британії обумовлена складністю міжнародної торгівлі та необхідністю забезпечення порядку у переміщенні товарів через кордон. Основний зміст цього процесу включає в себе митний контроль, визначення митних правил та обов'язків, регулювання тарифів і мит, впровадження електронних систем митного декларування та проведення митних перевірок та аудитів [12, с.91].

У Великій Британії існує власна митна тарифна система, яка встановлює ставки мит для різних видів товарів. Ці ставки можуть бути визначені як відсоток вартості товару або фіксованою сумою. Для зручності суб'єктів міжнародної торгівлі реалізовані електронні системи митного декларування, які спрощують і прискорюють процес вивозу та ввозу товарів.

Після Brexit змінилися умови торгівлі та митного контролю між Великою Британією та Європейським Союзом, зокрема правила вивозу та ввозу товарів. Це вимагає від суб'єктів торгівлі додаткового вивчення та дотримання нових вимог і процедур. Окрім цього, додатковим аспектом протидії митним правопорушенням є регулярні митні перевірки та аудити, які здійснюються митними службами. Ці заходи призначені для перевірки та підтвердження дотримання суб'єктами міжнародної торгівлі митних правил та обов'язків. Митні перевірки можуть бути проведені як планові, так і випадкові, залежно від рівня ризику, пов'язаного з конкретними товарами чи суб'єктами.

Однією з ключових особливостей протидії митним правопорушенням у Великій Британії є посилення контролю після виходу з Європейського Союзу. Це означає введення нових митних процедур, які вимагають уважного вивчення та виконання суб'єктами торгівлі. Такі зміни призводять до необхідності адаптації бізнес-структур, щоб уникнути порушень та забезпечити безперервний потік товарів через кордон [13]. Важливим аспектом є також створення електронних систем для митного декларування та обміну інформацією. Це сприяє автоматизації та ефективності процесу, а також зменшує ймовірність помилок чи непорозумінь при митному оформленні.

У контексті протидії митним правопорушенням у Великій Британії слід також враховувати активну роль міжнародних партнерів і співпрацю з іншими країнами. Встановлення ефективних міжнародних стандартів і підходів до митного контролю сприяє не лише обміну інформацією, але й покращенню взаєморозуміння між різними торговельними партнерами. У цілому, протидія митним правопорушенням визначається як важливий компонент економічної безпеки та регулювання міжнародної торгівлі у Великій Британії. Цей процес спрямований на забезпечення ефективності торговельних операцій через кордон, що є важливим чинником для стабільності та розвитку економіки країни [14].

Система правових актів у Великій Британії, яка регулює сферу протидії митним правопорушенням, складається з численних законів і кодексів, що охоплюють різні аспекти митної діяльності. Ключові правові документи включають: Митний закон 2018 (Customs Act 2018), який визначає основні положення та процедури у сфері функціонування митних органів, враховуючи реєстрацію митниць, обов'язки вантажовласників та контроль переміщення товарів через кор-

дон [15]; Закон про боротьбу з підробкою (Trade Marks Act), який стосується знаків для товарів і послуг та закріплює юридичні інструменти для протидії підробці [16]. Я. Маккатcheon (McCutcheon, 1995), аналізуючи положення даного Закону, стверджує, що основна проблема полягає в тому, що сама торгова монополія не повинна перешкоджати реєстрації. Вона розглядає політичні наслідки реєстрації функціональних форм продукту як торгових марок і стверджує, що багато політичних проблем, пов'язаних із реєстрацією таких форм, перебільшені та/або не відображені в Законі про торговельні марки 1995 року, і пропонує законодавчу реформу, яка має запобігти реєстрації найбільш небажаних монополій на торгові марки [17].

Наступними є також Митний закон 2015 (Customs and Excise Management Act), який встановлює норми та положення, пов'язані з митною діяльністю, включаючи ввезення та вивезення товарів, податкові обов'язки та санкції за порушення митних правил [18] і Закон про боротьбу зі зловживанням ринком (Market Abuse Regulation), спрямований на запобігання та боротьбу зі зловживанням ринком, включаючи можливі митні аспекти цієї проблеми. Також у Британії діють інші правові акти, що регламентують конкретні аспекти протидії митним правопорушенням у різних галузях [19].

У цілому, перейняття британського досвіду у правовому регулюванні митної справи, впровадженні ефективної системи митного контролю може виявитися надзвичайно корисним для України. Британська експертиза може стати основою для впровадження в Україні стандартів і процедур, спрямованих на забезпечення ефективного контролю за переміщенням товарів через кордон. Технологічні інновації, які активно розвиваються у Британії в сфері митної справи, також можуть виявитися корисними для України. Впровадження автоматизованих систем розмитнення та електронних платіжних систем може підвищити ефективність та прозорість митної системи країни.

Митний порядок Європейського Союзу

Ключові правові акти Європейського Союзу (далі – ЄС), спрямовані на протидію порушенням митних правил, формують комплексну систему правил та процедур, сприяючи ефективному контролю за переміщенням товарів через митний кордон ЄС. Ця система включає в себе Митний кодекс Співтовариства (далі – МКСТ), який визначає загальні норми та стандарти для митних операцій.

Регламент (ЄС) № 952/2013 деталізує та розширює положення МКСТ, уточнюючи митні правила і процедури, включаючи обов'язкові декларації. Директива (ЄС) 2015/2446 надає конкретні вказівки для застосування МКСТ, зокрема стосовно митного оформлення, контролю за обігом товарів і митної статистики [20, 21]. Загальний регламент про захист даних (GDPR), зокрема Регламент (ЄС) 2016/679, визначає рамки для обробки персональних даних у контексті митних операцій. Паралельно існують різноманітні рішення та регламенти ЄС, орієнтовані на різні аспекти митної політики, такі як спеціальні митні процедури, пільги та митний контроль за товарами високого ризику [22]. Цей правовий каркас спрямований на створення єдиної та ефективної системи митного контролю, забезпечення безпеки та спрощення перетину митного кордону ЄС. Невід'ємною частиною є необхідність відстеження змін в законодавстві ЄС через офіційні джерела для забезпечення відповідності найактуальнішим нормам та вимогам.

Такий набір правових актів є фундаментом для створення єдиної митної території в ЄС, сприяючи розвитку та зміцненню внутрішнього ринку. Його реалізація передбачає не лише стандартизацію митних процедур, але й впровадження сучасних інформаційних технологій для автоматизації митного контролю та обміну даними між митницями.

Важливим аспектом є спрощення та гармонізація процедур митного оформлення, що зменшує бюрократію та сприяє швидшому переміщенню товарів. Регламенти ЄС також передбачають заходи щодо боротьби з порушеннями митних правил. Завдяки впровадженню системи взаємного визнання стандартів, уніфікації про-

цедур та обов'язковому дотриманню правил, ЄС працює над тим, щоб забезпечити, щоб товари, що ввозяться, відповідали стандартам безпеки та якості. У світлі змін у геополітичних умовах Європейський Союз розглядає можливість оновлення свого митного законодавства для ефективного управління викликами сучасного світу та забезпечення конкурентоспроможності свого економічного простору.

Висновки

Аналіз зарубіжного досвіду свідчить про ефективність заходів, вживаних іншими країнами для протидії порушенням митних правил, і вказує, які підходи та стратегії виявилися найбільш успішними. Використання таких сучасних технологій, як електронні системи митного декларування та автоматизація контролю, сприяє зменшенню порушень. Важливим є досвід співпраці країн між собою в області обміну інформацією та координації заходів протидії порушенням митних правил, зокрема, для створення ефективних механізмів співробітництва між митницею та бізнес-спільнотою. Тенденцією в митній політиці є адаптація митних процедур країн до змін у геополітичних та економічних умовах. Потребують актуалізації й зміни в національному законодавстві для впровадження ефективних заходів протидії порушенням митних правил, що враховують міжнародний досвід.

Конфлікт інтересів

Конфлікт інтересів відсутній.

Вираз вдячності

Робота підготовлена відповідно до планів науково-дослідної роботи Харківського національного університету внутрішніх справ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Комзюк В. Т. Поняття та види принципів діяльності митних органів. *Право і суспільство*. 2013. № 6. С. 198-202. http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2013/6_2013/44.pdf
2. Барилко Д. І. Митна політика зарубіжних країн: досвід для України: кваліфікаційна робота: 072. Тернопіль, 2022. 62 с. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46781/1/Барилко_.pdf
3. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн: навч. посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 198 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33183/1/Посібник%20Гуцул.pdf>
4. Тильчик В. В., Тарасенко Р. І. Протидія правопорушенням під час застосування податкового та митного законодавства: окремі проблеми формування поняття. *Правова просвіта*. 2017. № 12. 96 с.
5. Яромій І. В. Щодо можливості використання зарубіжного досвіду функціонування митних органів в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 6. Т. 4. С. 143–148.
6. Бобрижна Г. В. Аналіз зарубіжного досвіду управління митними ризиками в системі гарантування економічної безпеки держави. *Вісник Академії митної служби України*. 2022. № 1(6). С. 138–145.
7. Pasternak-Malicka M. Rola Kodeksu karnego skarbowego i kontroli administracji skarbowej w walce z szarą strefą w funkcjonowaniu przedsiębiorstw. *Finanse, rynki finansowe ubezpieczenia: Zeszyty naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego*. 2022. № 52 (708). Pp. 77.
8. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne¹) Opracowano na podstawie Dz.U. z 2004 r. Nr 68 poz. 622.

- <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20040680622>
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej Dz.U. 2009 nr 168 poz. 1323. <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20091681323>
  10. Zollverwaltungsgesetz (ZollVG) vom 21. Dezember 1992. <https://www.gesetze-im-internet.de/zollvg/BJNR121250992.html>
  11. Durchführung erlassenen Zollverordnung (ZollV) vom 23. Dezember 1993. https://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Zoelle/Rechtsgrundlagen/rechtsgrundlagen_node.html
  12. Мостовий А. С. Функції митних режимів: порівняльна характеристика з митним правом Європейського Союзу. *Вісник Львівського національного університету*. 2018. Вип. 47. С. 90–95.
  13. Import, export and customs for business: detailed information. <https://www.gov.uk/topic/business-tax/import-export/integration>
  14. Український та зарубіжний досвід побудови митних органів: рекомендації для сучасної України. http://www.ier.com.ua/files/Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf
  15. UK Taxation (Cross-border Trade) Act 2018. Chapter 22. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/22/enacted>
  16. UK Trade Marks Act 1994. Chapter 26. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1994/26>
  17. McCutcheon Jani. Monopolised product shapes and factual distinctiveness under s 41(6) of the Trade Marks Act 1995 (Cth). *Lawbook Co*. 2004. № 15. Pp. 18-33.
  18. UK Customs and Excise Management Act 2015. Chapter 2. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1979/2/2015-02-17>
  19. The Market Abuse (Amendment) (EU Exit) Regulations 2019 (revoked). <https://www.legislation.gov.uk/ukxi/2019/310/contents>
  20. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 09.10.2013 про встановлення Митного кодексу Союзу. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13#Text
  21. Імплементативний регламент комісії (ЄС) 2015/2446 від 24.11.2015 щодо детальних правил імплементування певних положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 про встановлення Митного кодексу Союзу. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_029-15#Text
  22. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27.04.2016 про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text

REFERENCES

1. Komzyuk, V. T. (2013). Ponyattya ta vydy pryntsyypiv diyalnosti mytnykh orhaniv [Concepts and types of principles of activities of customs bodies]. *Pravo i suspilstvo*, (6), 198-202. http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2013/6_2013/44.pdf (in Ukr.).
2. Barylko, D. I. (2022). *Mytna polityka zarubizhnykh krayin: dosvid dlya Ukrainy* [Customs policy of foreign countries: experience for Ukraine]. *Kvalifikatsiyna robota* (072). Ternopil. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46781/1/Барилко.pdf> (in Ukr.).
3. Hutsul, I. A. (2018). *Mytna polityka zarubizhnykh krayin* [Customs policy of foreign countries]. Navch. posibnyk. Ternopil: TNEU. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33183/1/Посібник%20Гуцул.pdf> (in Ukr.).
4. Tylchuk, V. V., & Tarasenko, R. I. (2017). Protydiya pravoporushennyam pid chas zastosuvannya podatkovoho ta mytnoho zakonodavstva: okremi problemy formuvannya ponyattya [Combating offenses during the application of tax and customs legislation: separate problems of the formation of the concept]. *Pravova prosvita*, (12) (in Ukr.).
5. Yaromiy, I. V. (2017). Shchodo mozhyvosti vykorystannya zarubizhnoho dosvidu funktsionuvannya mytnykh orhaniv v Ukraini [Regarding the possibility of using foreign experience in the functioning of customs authorities in Ukraine]. *Aktualni problemy vitchyznyanoi yurysprudentsiyi*, 6(4), 143-148 (in Ukr.).
6. Bobryzhna, H. V. (2022). Analiz zarubizhnoho dosvidu upravlinnya mytnymi ryzykamy v systemi harantuvannya ekonomichnoyi bezpeky derzhavy [Analysis of foreign experience of customs risk management in the system of guaranteeing the economic security of the state]. *Visnyk Akademiyi mytnoyi sluzhby Ukrainy*, 1(6), 138–145 (in Ukr.).
7. Pasternak-Malicka, M. (2022). Rola Kodeksu karnego skarbowego i kontroli administracji skarbowej w walce z szarą strefą w funkcjonowaniu przedsiębiorstw. *Finanse, rynki finansowe ubezpieczenia: Zeszyty naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego*, 52(708), 77.
8. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne¹) Opracowano na podstawie Dz.U. z 2004 r. Nr 68 poz. 622.

- <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20040680622>
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej Dz.U. 2009 nr 168 poz. 1323.
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20091681323>
  10. Zollverwaltungsgesetz (ZollVG) vom 21. Dezember 1992. <https://www.gesetze-im-internet.de/zollvg/BJNR121250992.html>
  11. Durchführung erlassenen Zollverordnung (ZollV) vom 23. Dezember 1993.
https://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Zoelle/Rechtsgrundlagen/rechtsgrundlagen_node.html
  12. Mostovyy, A. S. (2018). Funktsiyy mytnykh rezhyimiv: porivnyalna kharakterystyka z mytnym pravom Yevropeyskoho Soyuzu [Functions of customs regimes: comparative characteristics with the customs law of the European Union]. *Visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu*, (47), 90–95 (in Ukr.).
  13. Import, export and customs for business: detailed information. <https://www.gov.uk/topic/business-tax/import-export/integration>
  14. *Ukrayinskyy ta zarubizhnyy dosvid pobudovy mytnykh orhaniv: rekomendatsiyi dlya suchasnoyi Ukrayiny* [Ukrainian and foreign experience of building customs authorities: recommendations for modern Ukraine]. http://www.ier.com.ua/files/Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf (in Ukr.).
  15. UK Taxation (Cross-border Trade) Act 2018. Chapter 22.
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/22/enacted>
  16. UK Trade Marks Act 1994. Chapter 26. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1994/26>
  17. McCutcheon Jani. Monopolised product shapes and factual distinctiveness under s 41(6) of the Trade Marks Act 1995 (Cth). *Lawbook Co.* 2004. № 15. Pp. 18-33.
  18. UK Customs and Excise Management Act 2015. Chapter 2.
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1979/2/2015-02-17>
  19. The Market Abuse (Amendment) (EU Exit) Regulations 2019 (revoked).
<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2019/310/contents>
  20. *Rehlament Yevropeyskoho Parlamentu i Rady (YES) (No. 952/2013 vid 09.10.2013 pro vstanovlennya Mytnoho kodeksu Soyuzu)* [Regulation of the European Parliament and the Council (EU) (No. 952/2013 dated 09.10.2013 on establishing the Customs Code of the Union)].
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13#Text (in Ukr.).
  21. *Implementatsiynyy rehlament komisiyi (YES) 2015/2446 vid 24.11.2015 shchodo detalnykh pravyl implementuvannya pevnykh polozhen Rehlamentu Yevropeyskoho Parlamentu i Rady (YES) No. 952/2013 pro vstanovlennya Mytnoho kodeksu Soyuzu* [Implementation Regulation of the Commission (EU) 2015/2446 dated 24.11.2015 regarding detailed rules for implementing certain provisions of the Regulation of the European Parliament and the Council (EU) No. 952/2013 on establishing the Customs Code of the Union]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_029-15#Text (in Ukr.).
  22. *Rehlament Yevropeyskoho Parlamentu i Rady (YES) 2016/679 vid 27.04.2016 pro zakhyst fizychnykh osib u zvyazku z opratsyuvannyam personalnykh danykh i pro vilnyy rukh takykh danykh, ta pro skasuvannya Dyrektyvy 95/46/YES (Zahalnyy rehlament pro zakhyst danykh)* [Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) 2016/679 of 27.04.2016 on the protection of natural persons in connection with the processing of personal data and on the free movement of such data, and on the repeal of Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation)].
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text (in Ukr.).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАТТЮ (ARTICLE INFO)

Published in:
Форум права: 78 pp. 32–39 (1).

Related identifiers:
10.5281/zenodo.10156302
http://forumprava.pp.ua/files/032-039-2024-1-FP-Bukhareva_5.pdf
http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2024_1_5.pdf

License (for files):
[Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Received: 02.01.2024
Accepted: 23.01.2024
Published: 31.01.2024
Available online: 31.01.2024

Cite as:

Бухарева, Ю. В. (2024). Зарубіжний досвід протидії порушенням міжнародних правил. *Форум Права*, 78(1), 32–39.
<http://doi.org/10.5281/zenodo.10156302>

Bukhareva, Yu. V. (2024). Zarubizhnyy dosvid protydyi porushennyam mytnykh pravyl [Foreign Experience in Combating Violations of Customs Rules]. *Forum Prava*, 78(1), 21–39. <http://doi.org/10.5281/zenodo.10156302>